

ROB WOOD

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ С.Х. С.

Р О К Виходят раз у тиждень. Цена на здати рок
400 Дина. На ½ рока 50 Дина.
ІІ. Власниками: Руске Партизане Проспект-Дружтвина
Однозначної певнота. Дюре. Париж.

Нови Сад
штајерток 22. окт. 1925.

Рукописи и други пишни материјали треба посыпати на адресу „Руски Извештаник“ Нови Сад, Београдске улице бр. 2. — Претплату на Руске-Илародне Плакте, Домаћинству Руски Красави (Бачка).

ЧИСЛО

Послухайце!

Уж е разпослата опомена шицким
тим претплатником „Руских Новинах“,
котри заостали зос пол рочну, а дзе,
поедни зос целу рочну претплату, да ю
цоскорей уплаца, бо остатий мешац
с ту далей чекац ше не може, бо при-
ходзи. И рок видаваня. Тераз ше ма
указац, хто с просвищени Русин: чи
остане верни свойому, — чи не.“

Хто до тераз примал новини муших виплациц, — бо ше трошки муших намириц. Друкарія сце свой; вона не чека як и железница. На време ше муших виплациц. Прето не чекайце службіци, да ше вас гоні на силу. Зосдзеку ше кончи народна робота.

Председательство
Р. Н. П. Д. МИХ. МУДРИ.

Напрям
Русских Новинох

На кельо име информации, можеме повесц, же нашо Русини у главним задовољни зос Руску Новинку. Но чус ше ту и там, же ше находка победници, а и цали групи, хтори су нездовољни зос писањем Руских Новинах, и то прето, икс им ше видан, же новини нагинаю, односно баргей приставаю и браја сден политически правац на роваш (на чкоду) другого.

Тото вонімание мушиме нашим Русином розяшнїць, розвищциць і напрям наших нових ясно розвищциць, же би не настал на нашу чокду неспоразумок у що-
Іх напрям, их циль, их програм с той ци и Пресвітного Дружтва: Культурно подзвиговане Русинів у Югославії на темелю християнського и

рох борильних за науку народну і християнську просвіту.

Дорога на початку виходження Руских Новиніох було поведзено і наглашено, що наші новини не буду політического шару (нація-му) т. б. же вони не залежно одно політическе становище при сьній політическій партії, и же ю не буду бранці и сїй ідеї ширіці медаї Русином. З сдним словом Р. Новини су не партійски новини. Їх напрям, их циль, их програм с тот цю и Проститного Дружтва: Культурно подзвиговане Русиніох у Югославії на темелю християнскаго и

народного духа. Нашо
новини маю воспитовац и
упражняювац народ у вир-
сих и моральних правдох,
маю оживлювац народну
свідомостц, маю поучоваш
народ у погребним запаню
за напредок у житвоту, и так
уводзяц наш народ до штору
других культурных народох
нашай даркави, же би не
остали остаткі: н в про-
свіщени и пемни.

Так ше нашо новинки силовали робиц до тераа, а так буду и од гераз. Же ове нашо новини мушели дараз по своей новинарской должности (Як хроничире) дотхнуц и такей чиненици и такого события, цо ше не пачел дајпому политичарови, то не наша хиба, бо новини муша написац, цо ше стане у држави и швеце, бојиньшак би не були покипи. Поготово муша стац новини теди на обрату, кед би дахго вдерсл на наш християнски закон, бо су зато утемедеши, да нам браня виру и язик.

Того робиц и так цисац

у новикох, то ище не зна-
чи политику водвиц. Поли-
тику би теди водаели, кел
би возвдвиговали в ци у
партаю над другу, а
то нашо новинни нїгда не
робеди.

Нашо Русини находза ще
розврати у шицких стран-
кох, бо живо у таких оп-
станинох, же сами само-
стойно не можу виступиш,
и же муша патриц з ким
живо, и кого маю коло
себе, та су прсто и под-
зелси на вшеліки
странки.

До того ще вашо вовчине не пачаю. Вони патра да нас шицких ведро зблю, до одного культурного сознання.

Стоимо да клем браца,
зложно у тим народним є-
динству, и не дасльме ше
гоч прео и не таргайме,
бо зме мали и слаби, . та-
цо з нас будас, кед будзе-
мо не зложни?

Оtrzymали зме ще з бос-
ку помощу до тераз, три-
майме після і надалей.

З руским поздравом
М. Мудри.

У нащим отечеству

П. ПАЦИНЧ ПРИЯЛ СЛО-
РОЗУМ

У дасдних политических кругох придавало ще вель-
ке значенс томе, же Нико-
ла Пашич не подпісал зос-
 свою руку спорозум. Гуто-
рело ще, же вон зос тим
цума прервац го, кед щему
не будац пачиц. Медвітим
посланци радикальї пар-
тиї отримали засиданie, на
котрим тримал бешеду и сам
Пашич. Вон вижвел, же ще
у шицким соглашув зос
спорозумом тог го и не
подпісал, бо бул хори, и
терав по парламентарнай
роботи ма ще зробени спо-
розум указац и на ділу.

РАДИЧ НЕ БУДЗЕ ПОДПРЕДСИДАТЕЛЬ ВЛАДИ

Радич ще до тези п-
рестано хвалел, як вон
будзе подпредседатель вла-
ди и министер, и же то уж
свершена ствар, накеди ще
Пашич повраци. Медзитим
Пашич пришол а од миши-
стерскай Радичовай столи-
ци нег кіц. Сама хвала піч
не вредзя.

ИЗ КОРОЛЕНЬ У ЗАПРЕГУ

Прешлеј суботу вечар
отрипал водја Југословен-
ске пучке странке Др.
Корошец у Загребу велике
собрание партийских при-
сташа. Медан иницијални

жизн и жиц у жиру.

с) кед держави буде жиц у споразуму и цо вецих их же соєднай.

Але тоги условия можуше лисцигнути лем або ускладнити трудом. Найглавніші б, да ще у народу ширі та совершана наука та морал.

Філозоф Кант пропоручує, да ще народ воспітує за ідеальністю, да у дружественій житті панує правда. Най ще дава чесці праці, най ще воїнськую людьми за правду а не за багатство або за власці.

Шпендер пише, що Чоловіческа цивілізація ще усовершшує в дни на земель, а зосі ще ще усовершшує і чоловік. Дівочий чоловік, ще не совершенник,

але док ще чоловік усовершшує морально та индивідуально; престане біда та постраждає задовільство само од себе.

Дакле не треба ще чоловік віс розв'язанням того проблема, же чи престане обіца біда, бо вони ще сама розкинти. т. є. сама нам спадне на лобо нік овоц кед дізре.

Того потвірдає і св. Августин лем же вон гвардія же того буде аж у підлітку ідеалом. Дакле аж после історичного времена будземе благінні. А то єв інші як повторювана геологічного доказу, же наш працівник живіт почне ще аж на другому півці, а ту живіт лем як ларви (гущінці у гілках).

Важно за Инвалидох и воени гдовици!

Міністерстві Соціальній Політики видана сідно „Саопштейн“ за шкідних инвалидох у воянні, предо им застапоненна помоць. Всім Инвалиди та фамелії (гдовици) погинулих у воянні, кед достанюю таке „Саопштейн“ треба да найду двох шведкох, котри под пришагу на валалской хижі або у среського начальника виявля, же тоти tot постал инвалид, лебо погинул лебо го нестало. А кед би ще таки шведкове не могли найти, теди доволь-

ко, кед валалска хижі вистави сведожку, же дотични пошох здрави на воянну а повраць ще як каліка лебо ще воюще не повраць. Всіка треба написаць молбу за пенсію та ту сведоччу приложиць та ней. Шицко та треба управиць наділжнію. Првостепеном Суду (Судблем Столу), котри веци поступи по наредзеню спомнунтей Міністерстри. За докладнішими інформаціїм най ще кажда презна на своїм валале.

Читайце „Руски Новини“

нім роби. Аж кед му дали валалски печат, теду му постало у глави дакус ясніше.

Стари бирив Штефан тримал му бешеду. Вон не да гутарел, але бил Петра громкими словами.

„Меркуй лем! Кетре, меркуй! Знаш ти, що ти тераз?“

Петро спущел очі полу.

„Ти тераз найстарши у валале“ — гірміл Штефан. — Цо ти повеч, то ма буць і шицки це муша слухаць. Але ти ще не бой тіняхей кары, бо вато ши биров у націям валале, же би це карали. А кед це по караю? Поведза, да платиш пеняжки. А ти откльдаш? Рекли з тебе не вежнико, бо вона наша, валалска. Кед своє биронство скончина, та маш ту до валалской хижі привези реклу та чизми та вращиць валалу назад.

И Иван Форостюк тримал Петрови бешеду:

„А валал добре засту лай!“ — Гутарел Иван храпливим гласом. — „Ти

ше тераз за ніч по старай, лем за наш валал. Нечай нікому не дай, аші свою руку не дай на таку роботу, котра валалу шкодзі. А на кіборах гласай за гаштого руского кандидата. Не видай валал, гоч би це на оғню пражели.“

„Бо кед видаш, та ще ані не указуй до валалу!“

— Додал сіден млади саборець.

А Петро Колодков так одновес:

„Я, чесни газдове, свое право розумим. Я мам служыць валалу. Я бул пастир, та сом мэрковал на людски статок, най кажди лове, чи не. Мне за статком було так ясьль, як за дзвінком, не гріх ще та залац. А тераз сам себе осудзім, чесни газдове: Одрубце ми главу на прагу як гаду, кед я видам валал.“

Так постал Петро Колодков биров, охабел свою колібу та преселся ще биваць до валалского арешту.

IV.

Яки бул Петро биров?

Широм швєта

Чехословакия

РУСКЕ ПАЛОМНИЦТВО ДО РИМУ

Тих дньох рушели ще і наша браца зос подкарпатські Русії их 150 на числу до вічного Риму на ювілейни одпости. З німасу і нашо обідоме владикове.

НОВІ ВИБЕРАНКИ

Чехословачки парламент распушчени а нови вибранки одредзени на 22 листопада. И наш народ ще віше баржей ошведчує, аже лем така політическа організація, котра збудована на християнських принципах приношує хасен народу.

Швайцарска

ЗАСІДАННЯ В ЛОКАРНУ

Тих дньох окончено засіданнє дипломатах у Локарні своєю роботи. Подписано седем контрактів. Немци та Французи ще ко нечно споразумели. Польска при тим вицагла пайкратши край, бо мушели одступниць од своєї граніци Европска штаждна привітала спорозум у Локарну зос одушевленьом та наглашуве, ще од тераз почина ще мир у Європі.

КОНГРЕС НАРОДНИХ МЕНШИНОХ У ЖЕНЕВІ

Для 15. т. м. отворени у Женеві конгрес народних

меншинох. Предсідательсь вибрали наш земляк зос Итаїл Др. Вілфанд Гонгрес ма за ціль ушориц одющіння народних меншинох та вакцинок. Число шицких народних меншинох у Європі виношує 35 мільони.

Польска

УКРАЇНЦІ ПРОТИ АГРАРНОЇ РЕФОРМИ

Познато, що Полячи иду за тим да звіща наш руско-український народ особено у Восточній Галиції. Як зос пайприкладнейшим средством послужили ще зос аграрну реформу, котра на шому народу неда ніч. Русини-Українці тримають народни протестни схадзіки прошив такій аграрной реформи.

Русия

„ВОЛКА“ (ПАЛЕНКА) · ЗАІДОШЛЕВОДЗЕНА

Познато що Руска нація (не лем ми у Югославії) люби бараши паленку. У самей Русні пред войну уживане алкоголь у виношею 1/6 монопольского приходу. Кед пришли большевици цалком забрали працаць і пии паленку. Тераз повинни пиши же, руска большевицка влада засід 1. септембра допущела „водку“. — Тото событие

патролу. Але Петро не да. Жандар ще чуде.

„Чом же не даце лечац“ — гвардія — „кед ик перине, та прочитайце, ще та не від нічі злого.“

„Е! Кед би я знал че тац“ — гвардія — „я би не бал панох, але вони міе.“

И не мож було піяк з Петром. Приходзела кіца за кару, а вон ще лем ошишковал і гутарел:

„Комбі ми не можеме скасквираць, рекли не вежисце, а арешту ще не боям, бо и так у арешту бивам.“

Несодуга привели вибори до парламенту. Староста розказал, що би кандиди биров були виборец Петрови то ані не требало розказаваць, бо валал уж давно одредзел, але пошіл Петра як виборца на гласоване.

Постал Петро Колодков виборец, дали му карту з котру будзе гласаць а на тей карті виписали мено руского кандидата. Кед ишол Петро до варошу на гласоване, та му гутарели:

тельо обрадовало Русох, да ще даенъ 1 септември преглаши як народве швето.

Газдовски висти

КЕЛЬЦИ ВИВЕЗЛО ЗОЗ НАШЕЙ ДЕРЖАВИ У МЕДАЦУ АВГУСТУ ТОГО РОКУ.

371.180 тони у вредносци 765.000.783 динари т. б. у алату 70.506.672 динари. У тим истим мејдани претишното року ишеше 389.674 тони у вредносци 854.687.891 динари, лабо у алату 95.935.070 динари. Главни извози били тога року: кукурузи 81.965 тони у вредносци 163.1 хиљади динари. Древо за поправљање 95.965 тони у вредносци 98.9 хиљади динари, вайца 2232 тони у вредносци 58 хиљади динари. Жита 18.774 тони у вредносци 54.6 хиљади динари. Швиње, месо 11.07 тони у вредносци 26.2 хиљади динари.

Всје тога видно, же главни извоз у нашетаји кукуруза котрејо 1. новембра претишното року па до 31. августа тога року, вијежено 984.480 тони у вредносци 2040 хиљади динари. Древо за поправљање пак је ишеше до Италије за 735 хиљади динари. У Грецију за 38 хиљади динари. У Алжир за 38 хиљади динари. Вивоз древа тога року било 24.000 тони у вредносци 3.9 хиљади динари. Од тога шинскога сама Италија купела за 4.3 хиљади динари.

Ведно шинскога вијежено тога року за 8 мешани 2.808.011

тони у вредносци 5838.556.980 т. б. у алату 501.404.006 динари. А у истим времену претишнога року било 2.310.653 тони у вредносци 5.716.895.209 динари, т. б. у алату 380.138.668 динари.

ВИВОЗ ЦУКРУ ИРЕШЛОГО РОКУ.

2811 тони у вредносци 39.348.000 динари. Ту не треба забуц, же цукер је туњаше предаје по других Царевима ик ћо је у нашетаји дејствија превадава.

АГРАРНА РЕФОРМА.

Преко аграрних реформа поделено два милиони и 87 хиљади гектара земи. Од тога орачай земи 85.000 гектара 845.000 лесу и 392.000 гектара пашњаку. У самим Војводини поделено 227.000 гектара орачай земи, дакле већеј од 1/4 од шинске подделенеј земи.

ВИВОЗ АЛКОХОЛА.

Маме у Царевима 7. фабрики за шприктуз и коло 70 польско-правредних палачина. Сума рочнога вивожења зоз фабриках 120.000 гентолитри а зоз польско-правредних палачинах коло 150.000. У 1924 року вијежено 1233 тоне шприктуза у вредносци од 19.230.000 динари.

И. Ф.

Нацо народ, то през шерца,
Цо през мена, през язика,
Цо през книжки, през науки?

„А меркујце, пане бијор, же би панове Поляки не украдли, або же би не приписали шинскога кандидата.“

Петрови не требало два раза гуториц. Пошол меџди панох вост таку думу, же кед жара та жара, кед арешт та арест, але вон од свога не одступи.

При изборателните комисии били и старости, били други комисаре, били жандаре и иште панове зос окружнога одбору. Одјемали Петрови карту, дријали му иншаку, хтошка го и по плечо вдерал, але Петро је неподдал. Али је на пенажи по злакомел.

Кед пришол на њаго шор гласац, та Петро винjal в пазухи карту, разложел ју и штурел старостови под ноге.

„Паце, пане старосто, же я гласам на руского кандидата.“

Староста је забунел: „Не шме ис указовац“ — гварел — „бо то тайнс гласање.“

„Я је немај зос чим

скриваш“ — одрубал Петро — „а ви, панове, меркујце, же би сце глас не украдли, бо як кара то кара, як арешт го арешт, але я од свога не испуштим!“

Гоч вијуцили Петра Колодкова за лавери, але руски кандидат бул избран.

По изборах дознал је староста, па јаки способ постал Петро Колодков бијор и тако го с бировством зруцел, але ипак Петро Колодков гоч на кратко време вислужел валај.

Валај му за тогу вислулу даровал реклу и чизми.

Пошол Петро назад стајајући та уж и забуд за својо бирововане, лем дајеши, кед је нагнівал на јаке целе та кричал:

„Ти глупе целе, мије не слушаш? Ша я па валај служел. Я худобини, неучени пастир јапал сом заступљајући валај. А ћо би то було, кед би я бул учени, богати газда? Теди би я так скруцел тих панох Полякох, же би предомну скрвали як целе до бетелену.“

— ак.

Шветочни отпочивок

ЕВАНГЕЛИЈА НЕДДЕЉО 20.

Во време оно, идјаше Иисусъ во градъ нарицајући. Наинъ: и съ лимъ идјаху ученици његовој мноши, и народъ многъ. Якоже приближијиси ко вратомъ града, и се изношају умерша, съна једномордна матери његови: и та бъ вдова: и народъ от града многъ съ нею. И видѣвъ ју Господъ, милосердова о њеј, и рече њи: не плачи. И приступију ќену сију одра, (сносији же сташа,) и рече: юноше, тебъ глаголю, востани. И съде мертвий, и начатъ глаголати: и даде његу матери његови. Пріјатъ же страхъ вся, и славију Бога глаголюще: яко пророкъ велиј воста въ настъ и яко постоји Богъ людји своји.

Чудеса воламе таји дјела, коих природи сама по себе нјак ве може зроби, але љем така сила, која над природу, кога зос је може управљац, як сце. Тоту силу ма љем Бог, сотворитељ ишикло, кој ест, и тог ипому Бог ја тогу силу. — Бездирни швет нашеј верици, же можу буц чудеса, и же их Христос нашеј творец. Ну у тим је бара спречено и буду бара покарани за својо безвјерство. Христова чудеса не могу затајиц, бо за тих шиенци аден цели народ, кој их види и уживал. Евангелију њако не влапел у дјигњиству. Правија си — аправа во вик. Прето дармо крича бездирни, же чуда не було и же го иштани не будас. А ми вијаме зос историји чијета, же ше чуда станови, и давно и терав и же Бог будзе и далји владац зос своју природу, як сце и неди ске.

Нам, којији маме у шерцу „благоволение“ т. в. добру вољу, да спомнеме правду, нам су поштати добре тоги чудеса, која Бог на заступљење матери Божје Лурдскеј уж дас лаки 60' роки твори у Лурду и људај по шиенци. Натурално же бездирни најсу и тоги чуда вијици, бо заперају очи пред правду. Дармо их Цркви волај пријати, и патра и онивешије о их истини, која их превучовали евреји розумници и ученици люди. Преко 3 тисачи дохтороро далији свјдојства, же тоги овдјељају, која стаји у Лурцу и људај по шиенци на

ваступљење матери Божјеј, надвишну шицки природни спас, и же ше вије не можу потолковати без божје сили.

Кед вони, учени, розумници и славији могли вериц! За већи, не пре иште, як пре духовну шлајлоту.

Од тисачи чудесају дурсаји, који су најснажнији потврђени от виродостојаних людји, а посебно дохторах, привешчани на указ тераз сцене таки.

У валаје Јакобу у Белгији је вост његовој фамезној еден худобини чловек, по мену Петро де Рудер. Кед раз рубал у лајце дрвеza вост његова житашима, а було то 16. фебруара, 1887. р. спадло на њего, и преламало му на леву ногу целиком лјетну кости, так, же му дохторе мушели одрејац за њега дас три центиметри, да го онтири конци прелому и бјоку. Коло прелому направили ше страници рација на ноги, и нога вијела лем на скорији и могла не најкоја вост шицким обрација.

Понеже вон бил слуга у једнога грофа, пробовали го личници на љичелјаки способи, але дармо шицко. Цагал је на каратуљија у страших мукох полних осем роки. Јак људији чловек у вужди, заволајше и вон на Матер Божју, и пошол, односно дали је одвеси до Остакеру, до Водици, где је почитовала Мати Божја лурдска. И так, кед је вочај модајиц пред образом Маријиним, да му Бог просциј трихи, и да му дарус здравје, да може своју фамезној ранци, теди на раз стакуја а лајочки, да се шедаје и приковани, и почал ходиција коло бјатара. Преламани костици аројише је му на ноги оком гнуца. То було 7. Априла 1875. р. Гоч дохторе одрејац з ноги 3 центим. ипак нога остало једнака дугачака и друга.

За того исцилене видала општина Јакобе свидојство Котре потписали шицки најлајци. Потврдасли го и вел дохторе кој то вијазели, и обрачели ше гу вира Христовек.

Петро де Рудер је вост после својога садржаваја живе 23 роки и умар на нападној плюцој 22. марта 1898. Так, ето, и наша Бог твори чудеса кед види, же то на Његојо смију, а на нашо спасење. Маниже дјаклем у шиенци твадру виру у Бога, у душу бесмртну, та будземе спасиши

М. Музри.

Берза

Најновији курс цудај валајти при нас:

Долар 55.40 динари.
Немајка марка 13.30.
Аустријска шиллинг 10.
100 франци. Франко 265 динари.
100 тамијанских лиро 230.
100 швајц. Франко 1081 динари.
100 румунски леј 27.50 динари.
100 бугарских лева 40 динари.
100 чехословачких кр. 106 динари.
Еден милијард мајор 788 динари.

Тарговина

Жито 245 динари.
Кукурица 172 динари.
Ярец 190 динари.
Мура 0. 430 динари.
Хлебобана мука 270 динари.
Отруба 130 динари.
Статок на забијање 9—1050.
Целјата 14—17 динари.
Шини 13—15 динари.
Баранијата 11—13. динари.
Риби 15—20 динари.
Риби дробни 10—14 динари.
Гуски клокани 17—20 динари.
Гуски худи пар 90—120 динари.